№ 92.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 15. LISTOPADA ROKU 1799. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 6. Liſtopada.

Z *Peterzburga* przyszła tu wiadomość, iż Arcy-Xiąże *Palatyn* ſtanął tam na dniu 15. Października.— Wyprawa W. Xiężniczki *Alexandry Pawłowny* małżonki Arcy-Xiążęcia *Palatyna*, przybyła na 62 wozach do *Offen* dnia 27, p. m.

z Hagi dnia 29. Października.

Dla nadzwyczaynych wydatkow ktore na obronę kraiu czynić muſiano, potrzeba było wſtrzymać część uſługi publiczney, i wypróżnić wszyſtkie kaſſy. Dla dopełnienia tego braku, wnieſiono było w Radzie dnia wczorayszego, ażeby nałożyć nową kontrybucyą; drugie nadzwyczayne zgromadzenie potwierdziło natychmiaſt tę rezolucyą. To prawo wyraża, iż wszyſtkie osoby ktore roku przeszłego otaxowane były na podwoyny podatek od własności i dochodow, będą przymuszone zapłacić ieszcze niezwłocznie ieden procent od pierwszey kontrybucyi. Rapporta od pułnocney *Hollandyi* donoszą o ciągłym wſiadaniu woyſk *Angielſkich* na okręty, od czego iednak wſtrzymuią ſię ieszcze woyſka *Moſkiewſkie*, ktore zdaie ſię, iż naypoźniey popłyną, ponieważ ich dalsze przeznaczenie nie ieſt ieszcze uſtanowionym. Dotąd nie więcey iak 7 tyſięcy ludzi wſiadło na okręty; chorzy i ranni naypierwsi byli wyſłani, 1500 koni artylleryczrych i wozow w rożnych mieyscach *Polder* i *Zype* sprzedano więcey daiącym, nayznacznieyszą część Rząd nasz zakupił. G. *Brune* w małey liczbie Rapportow przeſłanych naszemu Dyrektoryatowi donosi, iż Reprezentant *Gerlsma* i brat iego zabrani w *Zuiderſée*, wypuszczeni zoſtali na wolność bez okupu. Pod dniem wczorayszym donosi, iż żądał od Xcia *d'York* wolney żeglugi dla rybołoſtwa w *Zuidersée*, lecz odpowiedź była odłożona aż do umowienia ſię w tey mierze z Admirałem *Mitchell*; kończy na donieſieniu, iż flotta Admirała *Dikſon* przybyła dniem wprzod do *Texel* z wielką liczbą przewozowych ſtatkow, z czego domyślać ſię można, iż większa część woyſk w tym mieſiącu odpłynie. Ta flotta transportowa w sam czas przychodzi, gdyż pozna pora roku i ſtraszna wilgoć z wody wychodząca, sprawiła wiele chorob w woyſku, i iuż nie mało żołnierzy życia pozbawiła.

Potym Rapporcie G. *Brune* wyiechał do *Amſterdamu*, gdzie Municypalność daie dla niego ucztę. G. *Gouvion* ktory dnia 19 Września na placu bitwy mianowany zoſtał Generałem dywizyi, dowodzi Armią w iego nieprzytomności.— *Francuzi* coſaią ſię iuż z pułnocney *Hollandyi*.— Prawo względem ukarania tych ktorzy przeciw teraźnieyszemu porządkowi rzeczy w pułnocney *Hollandyi* i *Fryzlandyi* powſtali, z wielką surowością ieſt wykonywane. Wiele osob zoſtało aresztowanych. Bandery domu *Oranij* częścią uroczyście spalono częścią podarto.— Mocno tu teraz zaczęto rekrutow wybierać. Płacą na rękę 10 dukatow, a przyſtawiaiącemu rekruta 3 dukaty.— Xiąże *York* zamyśla na dniu 1. Liſtopada odpłynąć wraz z kapitanem *Popham*. Liczba woyſk *Roſsyiſkich* wſiąść na okręty maiących wynosi 14,700 ludzi.

z Paryża dnia 27. Października.

Rada 500. zaproſiła GG. *Moreau i Buonaparte* na ucztę obywatelſką. Widzieć więc będzie można razem u iednego ſtołu *Fabiuſza i Scypiona*. *Championnet* pisał do Dyrektoryatu prosząc o dymiſſyą, ażeby iak wyraża w ſwym liście, *Buonaparte* sam zawoiował *Włochy*.— Pani *Lafayette* i iey corka oddały wizytę Generałowi *Buonaparte*, dziękuiąc mu za ſtaranie, które czynił o uwolnienie *Lafayetta* z więzienia.

Mowią, iż flotta *Breſtcńſka* nie tylko iuż wypłyneła z portu, ale nawet do ſwego przeznaczenia przybyła. Ma ona poleconą sobie iak nayważnieyszą wyprawę, którey uſkutecznie ma zadać okropny cios *Anglij*.

Dyrektoryat w ſwoim poselſtwie donioſł obydwom Radom o kapitulacyi podpisaney w *Alkmaar*. — Z *Nantes* pod dniem 21. donoszą, iż zgraia Szuanow wdarła ſię do tegoż miaſta rożnemi mieyscami przy okrzykach *niech żyie Krol i Religia*; Natychmiaſt uderzono na trwogę. Obywatele rzucili ſię do broni, wyprowadzono armaty i ucierano ſię na rozmaitych placach. Prezydent municypalności Ob. *Saget* miał przeſtrzeloną nogę, którą mu potym upiłować muſiano. Pomiędzy zabitemi Szuanami znayduie ſię ich dowodzca. Opuścili oni miaſto prawie w tym samym momencie, w którym do niego weszli; ścigani ſą gościńcem ku *Rennes* idącym.— Miaſto *Nantes* znayduie ſię w ſtanie oblężenia.— Po przeczytaniu w Radzie 500. rapportu względem odparcia Szuanow z pod *Nantes* przez gwardye narodowe, Rada dekretowała, aby pochwała gwardyi narodowey *Nanteńſkiey* w protokuł była wpisaną.

Liczba Szuanow, ktorzy do *Nantes* wdarli ſię wynoſiła 1500 ludzi naywięcey konnicy. Rozmaite domy zoſtały przez nich zrabowane. Na zapytanie forpocztow *kto idzie?* Szuani odpowiedzieli. *Kolumny mieyscowe*, kilku żołnierzy na forpocztach ſtoiący zoſtali przez nich zabici. Szuani odbierali z *Anglij* pieniądze i ammunicye. Schwytani, śmiercią ukarani zoſtani. Ludność miaſta *Nantes* wynosi 70 tyſięcy dusz. Tamteyszy kommendant *Bourgeois* zoſtał także rannym.

Pomiędzy rozmaitemi Dziennikami, na których praſſy pieczęcie przyłożono, znayduie ſię także *Przyiaciel Praw Poultiera*. Wszakże wyszedł tegoż samego ieszcze wieczora inny Numer, pod tytułem *Dziennik Pultiera Reprezentanta z Pas de Calais*.— Z powodu zakazu Dziennikow *Briot* powſtał mocno w Radzie 500. Prawo (rzekł) które poddało dzienniki pod dozor Dyrektoryatu, oddawna już ſtraciło moc ſwoią, a iednakże Dyrektoryat tak w tey mierze poſtępuie, iak gdyby to prawo ieszcze ſię utrzymywało. Wszakże krok ten nie pochodzi od samego Dyrektoryatu, lecz od kancellaryi policyiney. Wyſłane zoſtało poselſtwo do Dyrektoryatu, żądaiące obiaśnienia od niego, iakich użył srzodkow do wſtrzymania nadużycia tey władzy zwierzchniczey. — Wdowy *Petiona*, *Carra* i innych ofiar rewolucyinych, którym pensyą od 2000 frankow dawniey wyznaczono, przełożyły Ciału Prawodawczemu, iż ponieważ pensye te przez zaszłe odmiany w intereſſach ſkarbowych do nic nieznaczącey kwoty są zmnieyszone, przeto dopraszaią ſię o zamianę tych pensyi w dobra narodowe, na wzor daru dla obywatelki *Roberjot* uczynionego.—*Maſsena* donioſł, iż korpus *Kondeuſza* zupełnie przeszedł na żołd *Roſsyiſki* i mundury *Roſsyiſkie* nosi. Zkąd czyni zapytanie, czyli zabrani z tego korpusu jeńcy, iako emigrańci, czyli też iako poddani mocarſtwa nieprzyiacielſkiego uważani być powinni. — *Maſsena* nie chcąc sam tego zapytania rozwięzywać, odeſłał takowych jeńcow pod dobrą eſkortą do *Besançon*.— Generał *Brune* kommenderuiący armią naszą w *Hollandyi*, był przed rewolucyą uczonym w zaciszu domowym pracuiącym. W roku 1788. wydał ſławną ſwoią *Podroż z Paryża do Bordeaux*, w którey duch filozofij wszędzie ſię przebiia. Podobnie iak G. *Buonaparte* ieſt wielkim wielbicielem *Oſſiana*. Po zaszłey rewolucyi w r. 1789. kupił sobie drukarnią, i pisał dziennik, w roku iednak 1790. zamienił pioro na ſzpadę. Syn *Lafayetta* walczył teraz w armii iego w ſzeregach gwardyi narodowey *Batawſkiey*.— Pogłoſka tu rozszerza ſię, iż Generał *Buonaparte* wkrotce wyiedzie ztąd z ważnym zleceniem dyplomatycznym.

Wypis z liſtu Generała kommenderuiącego Maſſeny *do miniſtra woiennego pod d. 25. Vendemiaire (15. Października.)*

Obywatelu miniſtrze. Oſtatnie donieſienia, które odebrałem o G. *Suwarow*, zawieraią w sobie, iż od trzech dni ieſt chorobą złożony w *Mayenfeld*, iż armia iego obraca ſię ku *Feldkirch*, z czego można wnosić, iż ſtara ſię połączyć z ſzczątkami armii *Korsakowa*. To połączenie tym podobnieyszym ſię ſtaie, iż *Moſkale*, którzy ſtali nad *Renem*, wszyscy są przez *Auſtryakow* zaſtąpionemi i ściągaią ſię ku *Bregenz*. Pomknąłem ſię do *Gryzonow* między 26 i 27. (18 i 19. Października.)

Część załogi wyszłey z *Korfu* powracaiąc do *Francyi*, zabrana była przez korsarzow *Algierſkich* i zaprowadzona do *Algieru* z złamaniem kapitulacyow zawartych z officerami *Moſkiewſkiemi i Tureckiemi*. Rząd dopominał ſię o uſkutecznienie kapitulacyi. Akt przez który Porta rozkazała Deiowi *Algierſkiemu* niezwłoczne wydanie tych jeńcow i wiozącego ſtatku, zoſtał tu urzędownie ogłoszonym.

Opowiadaią tu naſtępuiącą anekdotę o iednym *Mameluczku* z G. *Buonaparte* przybyłym. Gdy wyſiadł na ląd w *Frejus*, pytał ſię w iakim kraiu zoſtaie?— We *Francyi* odpowiedziano mu.— A ſąż tu także konie, krowy i oſły iak u nas.— Nieinaczey.— I *Arabowie* rozboiem ſię bawiący?— Nie— Młody *Mameluk* był bardzo tą oſtatnią odpowiedzią uradowany. Gdy iednak w okolicy *Aix* podrożni zrabowani zoſtali, uſkarżał ſię, iż go oszukano, i był w przekonaniu, iż i we *Francyi Arabowie* ſię znayduią.— Po zwycięztwie pod *Abukir* na dniu 25 Lipca *Buonaparte* rozkazał, aby brygadzie kawaleryi G. *Murat*, która ſię tam naybardziey wſławiła, dane były dwie *Angielſkie* armaty, które z Londynu do *Konſtantynopola* w podarunku wiezione były, a które pod *Abukir* zdobyte zoſtały. Imiona trzech regimentow wspomnioney brygady, wyrznięte są wraz z imieniem G. *Murat* na wspomnionych armatach.

Na dniu 1. Sierpnia G. *Buonaparte* wydał naſtępuiący rozkaz do armii— „Imie *Abukir* było dla wszyſtkich „*Francuzow* obmierzłe, dzien 25 Lipca okrył ie ſławą. Zwycięztwa przez armią odnieſione przyspieszą powrot iey do *Europy*. Zdobyliśmy *Moguncyą* i gra-

nice *Renu.* Dziś za iednym działaniem odzyſkuiemy nasze i przymierzeńcow naszych w *Indyach* osady. Oddaiemy w ręce rządu moc przymuszenia *Anglij* pomimo zwycięztw iey na morzu, do chwalebnego pokoiu dla Rzeczypospolitey. Wiele ucierpieliśmy, trzeba było pokonać nieprzyiacioł, i trzeba będzie ieszcze ich więcey zwalczyć, lecz nakoniec wypadną ſkutki godne uſiłowań naszych, i ściągaiące dla nas wdzięczność oyczyzny.

(Podpi:) *Buonaparte.*

Liſt miniſtra woiennego pod d. 14 t. m. do urzędnikow marynarki w *Bordeaux* i innych portach względem ambargo wydany, był treści naſtępuiącey: „Ważne powody zniewoliły Dyrektoryat do włożenia powszechnego ambargo na okręty neutralne, teraz w portach Rzpltey znayduiące ſię, rownie iak na te, któreby do nich pozniey zawinąć mogły. Srzodek ten użyty tylko będzie na ten moment, a za kilka dni nowe rozkazy odbierzecie. Gdy iednak Dyrektoryat nadewszyſtko pragnie być ſprawiedliwym, przeto wzywam was w imieniu iego, przeſłać mu zażalenia iakieby z tego powodu właściciele okrętow i wszyscy korrespondenci portowi zanoſić mogli, a którychby intereſſa przez takowe urządzenia cierpieć miały. Nie ſtracicie przeto momentu czasu w ogłoszeniu nakazu Dyrektoryatu we wszyſtkich portach okręgu waſzego, a procz tego przyszlecie liczbę wſtrzymanych okrętow z wymienieniem bandery, którą na ſobie noszą.

(Podpisano.) *Bourdon.*

Słychać iż Admirał *Maſſaredo* dowodzić będzie *en chef* flottą połączoną w *Breſt.* Powſzechnie tu rozumieią, iż flotta ta do *Irlandyi* lub ſamey *Anglij* ieſt przeznaczona. Są iednak tacy. którzy sądzą iż *Buonaparte* z flottą tą do *Konſtantynopola* popłynie. — Generał *Vandamme* w liście ſwoim do Adminiſtracyi centralney departamentu *Skaldy* wyraził: „Bitwy w *Hollandyi* były więcey teraz ſtanowiącemi, niż dawniey pod *Hondscoote.* Strata nieprzyiaciela w kampanij przez mieſiąc ieden trwaiącey, wynosi w zabitych, rannych, i ieńcach do 15. tyſięcy ludzi, 36. armat i trzy razy tyle wozow ammunicyinych. Kosztowała zaś ta wyprawa przeszło 4. milliony funtow ſzterlingow (160. millionow złotych). Generał *Brune* żądał powrocenia flotty *Batawſkiey*, lecz żądanie jego zoſtało bez ſkutku. Dopiero przy pokoiu oddanie iey naſtąpić może. Dwadzieścia pięć tyſięcy woyſka naszego z *Hollandyi* poydzie nad *Ren* dla wzmocnienia tam armij. — Mowią iż woyſka *Roſſyiſkie* w *Hollandyi* będące pierwey na wyspę *Wight* na ląd wysadzone zoſtaną.

Dnia wczorayszego *Buonaparte* oddał prywatną wizytę Dyrektorom *Sieyes* i *Roger Ducos*, wieczorem znaydował ſię na ſeſſyi Inſtytutu ktorego ieſt członkiem. D. 24 znaydował ſię na reprezentacyi *Snu Aryodana*, lecz dla oklaſkow ktore mu czyniono wyiechał po pierwszym akcie. — Dziś Dyrektorowie *Sieyes* i *Roger Ducos* oddali G. *Buonaparte* wzaiemną wizytę. Trzey inni Dyrektorowie iuż ſię wprzod u niego znaydowali. *Buonaparte* był na obiedzie u Prezydenta Dyrektoryatu *Gohier.* Uważano, iż mało sam mowiąc, wiele czynił zapytań. Pytano go iaki z przywiezionych wynalazkow naywięcey zadziwił *Egipcyanow.* Miałem też ſamą ciekawość odpowiedział *Buonaparte*, i uczyniłem to pytanie iednemu z znacznieyszych kraiowych Imanow; ten odpowiedział mi, iż to naybardziey zadziwiło mieszkańcow, iż nas widzieli razem iedzących i piiących, i że ſię spodziewali z tak dobrego zwyczaiu korzyſtać.

Rezolucya Rady 500. względem utworzenia z kaprow marynarki auxyliarney zoſtała odrzucona przez Radę Starſzych z powodu, iż odeymuie Dyrektoryatowi władzę nad częścią ſiły morſkiey, oſłabia marynarkę Rzpltey, i mogłaby ſprawić niezgody pomiędzy marynarzami. — Biſkup *Royer* oſkarzony ieſt o Kazanie, w którym niedawno wyrazil: „Możemy z S. *Pawłem* powiedzieć: Upadliśmy. Wſzyſtko ieſt zniszczone ołtarz i kapłańſtwo. Lecz przyidzie czas, kiedy oddawane będzie Bogu co ieſt Boſkiego, a Ceſarzowi co ieſt Ceſarſkiego.

Maſſena odebrał rozkaz do wkraczania przez *Gryzony* i *Tyrol* do *Medyolanu*, w celu otworzenia drogi dla armij *Championneta.* — *Buonaparte* przywiozł z sobą z *Egiptu* młodego *Beauharnois* ſyna żony ſwoiey. Generał *Bernadotte* poſiada przyiaźń jego.

Ob. *Rudler* ma być znowu wyſłany za Kommiſſarza do Departamentow *Nadreńſkich.* — Wſzyſtko zdaie ſię przepowiadać ważne wypadki. Jakkolwiek mowią tu bardzo o pokoiu, *Maſſana* tchnie iednak samą tylko woyną. Ma on teraz poſtać *Herkuleſa* śpiącego, który ſiły ſwoie do nowych zwycięztw gotuie. Powrot G. *Buonaparte* nadaie nową woyſkom energią. Wſzyſcy nadzieię pokładaią, iż Bohatyr *Wschodu* ktory *Anglikow* porazil pod *Abukir*, i ſerca *Egipcyanow* umiał sobie zyſkać, potrafi także nadać pokoy *Europie.*

Skutkiem włożonego na okręty ambargo ieſt, iż dnia 20 Paźdz: 20 batow kanonierſkich wypłyneło z *Havre.* Zawineły one do *Dunkierki.* — *Buonaparte* złożył publicznie podziękowanie Ob. *Volney* za opisanie iego *Egiptu i Syryi.* Wyraził mu, iż ieſt ieden z podrożnych, który naylepiey wdziele ſwoim prawdę wyſtawił łącząc do tey zalety wielki talent doſkonałego poſtrzegacza. — Generał *St. Cyr* przybył do *Paryża.*

Od czasu powrotu G. *Buonaparte* do *Francyi*, porty południowe zaczynaią zatrudniać ſię ſpekulacyami handlowemi do *Egiptu.* Nowy powod do domyſłu, iż pokoy z Portą zawartym zoſtał. — Z *Tulonu* wypłyneła flotta z wielu żywnościami do *Nicei* dla armii naszey *Włoſkiey.* Żywności te wyſtarczą przez mieſiąc dla 40 tyſięcy woyſka. — Tuteysze dzienniki twierdzą, iż G. *Thureau* przez *Domo-Doſſola* znowu do *Lago-Maggiore* ku kraiowi *Medyolańſkiemu* wkroczył. Z drugiey ſtrony *Francuzi* weszli do *Lugano.* — Inżenier *Campmas* będzie czynił na *Sekwanie* doświadczenie ważnego wynalazku, przez który okręty od rozbicia ſię maią być uratowane.

z Paryża dnia 29. Października.

Generał *Brune* dopraszał ſię u Rządu *Batawſkiego* o uekwipowanie i ubranie całey armii *Francuzkiey* ſpoſobem gratyfikacyi za uſługi temuż Rządowi oddane. Tylko 10 tyſięcy ludzi z tey armii ma pozoſtać w *Hollandyi* reszta uda ſię nad *Ren.* — Dyrektor *Cisalpińſki Sopranzi* przybył do *Paryża* dla prywatnych ſwych intereſſow. Jego koledzy włożyli na niego obowiązek złożyć G. *Buonaparte* powinszowanie z ſzczęśliwego iego przybycia. Ob. *Serbelloni* miniſter pełnomocny Rzpltey *Ciſalpińſkiey* towarzyszyć mu będzie.

Na ſeſſyi publiczney Rady 500. po długich ſporach uchwalono naſtępuiącą rezolucyą. 1.) Wybrana będzie tymczasowo ſposobem pożyczki na zaległych kontrybucyach ſumma 50 millionow dla zapewnienia potrzeb roku 8. — 2.) Wypłacanie tey pożyczki odprawiać ſię będzie w dzieſiątey części przez 10 mieſięcy, zatrzymuiąc po 5 millionow co mieſiąc na kontrybucyach roku 8. rachuiąc od przyszłego 1. Germinal. — 3.) Skarb narodowy utrzymywać będzie dokładne rachunki przychodzących zaległych kontrybucyow i ſumm, które użyie na dopełnienie pomienioney pożyczki 50 millionow. Te rachunki co mieſiąc Ciału Prawodawczemu podawane będą. — 4.) Kredyt 30 millionow pozwolony na zaciąg batalionow poſiłkowych, będzie uſkuteczniony nie tylko na pożyczce ſtu millionow, ale też na funduszach, które wchodzić będą z zaległych kontrybucyow. — 5.) Prawo 6 Vendemiaire nakazuiące wſtrzymanie tych zaległości na potrzeby ſzpitalow, nie ma być naruszone.

Generał *Maſſena* wydał teraz obszerny rapport względem działań Armij jego począwszy od dnia 25. Września, do 10. Października. Armia *Dunaju* (mowi) zakończyla kampanią roku 7go przez okazałe zwycięztwa. Zaięła górę S. *Gotarda* i wſzyſtkie małe Kantony *Helweckie*, niedosyć na tym, otworzyła ieszcze kampanią roku 8go zwycięztwami okazalszemi. Bitwa przez dni 14. trwaiąca na linij więcey iak 60. mil rozciągłey, przeciw trzem połączonym armiom dowodzonym przez doświadczonych i ſławnych Generałow, a zaymuiących prawie nie zdobyte pozycye, była głownym prac iego ſkutkiem. *Włochy* i niższy *Ren* otworzone, *Helwecya* oswobodzona, przesąd o niepokonaney armij ſprzymierzeńcow zniszczony, oto są owoce walkow. W rapporcie nayobszernieyszym nie ieſtem w ſtanie wymienić wſzyſtkie ſzczeguły waleczności i bohaterſtwa okazane przez woiownikow naszych. Każdy podwaiał swe ſiły, i ſam nieiako przewyższał ſiebie. Linia nad rzekami *Linth*, *Limmat* i *Aar* w dwoiakim względzie obrony i attaku, wyſtawiała nayſtraſznieyszą pozycyą. Miaſto *Zurich* nad rzeką *Limmat* miało ſzańce moſtowe, których własność obronna, działania zaczepne i odporne całey linij w naywyższym ſtopniu doſkonałości poſtawiła. Wielka liczba *Auſtryakow* i *Moſkalow* bronili ich, a ja muſiałem z nierownie szczupleyſzemi ſiłami wyrugować ztamtąd nieprzyiaciela. *Francya* zagrożona była. *Szwaycarya* to przedmurze całego naszego ſyſtematu woiennego, tyle razy attakowana, a zawsze ſuporczywie broniona, miała być wkrotce przez połączone uſiłowania trzech armiow ſkoiarzonych pokonana. Lecz poznałem te zamiary, a ufny w goreiącym zapale dzielności i ſtałości żołnierzy, ufny w zgodzie wſzyſtkich korpusow i ich dowodzcow, byłem pewny zwycięztwa.

Z Genui nayświeższe wiadomości donoszą co naſtępuie. *Auſtryacy* opuścili całe brzegi wschodnie *Genueńſkie* aż do odnogi *Spezzia.* Korpus G. *Miollis* wkroczyło na rowniny *Alexandryi* i *Tortony.* Zamiarem tego Generała ieſt nie tylko w żywność ſię opatrzyć, ale nadto blokować *Tortonę.* G. *Klenau* cofnął ſię, a G. *Watrin* zaiął mu 800 ieńcow i wiele bagażow. *Seſtri* iuż ieſt zaięte przez woyſka *Francuzkie.* Trzech Dyrektorow *Genueńſkich* otrzymało dymissye, Korpus także od 3 tyſięcy *Francuzow* udało ſię ztąd do *wschodnich* brzegow *Genueńſkich*, gdy tym czasem mała flottylla od 5 okrętow woiennych i wielu ſtatkow przewozowych niosąca na sobie tyſiąc ludzi odpłyneła także, w zamiarze odcięcia retyrady G. *Klenau.* — Woyſka *Francuzkie* pomykaią ſię także ku *Bobio* i *Trebia*, zagrażaiąc *Placencyi.* Spodziewać ſię należy, iż wkrotce w tey okolicy mocna bitwa zaydzie.

Koniec opiſania wyprawy Syryiſkiey przez Alexandra Berthier *Generała dywizyi i ſzefa ſztabu głownego.*

Bitwa pod Lubi dnia 19 Germinal.

Jak tylko G. *Junot* dowiedział ſię, iż nieprzyiaciel rozłożył ſię na wzgorkach *Lubi* o 4 mile od *Nazareth*, poszedł zaraz z dwiema lekkiemi brygadami, 3 kompaniami grenadyerow od 19tey brygady do 300 ludzi wynoszącemi, i z 1 oddziałem 160 konnicy, na rozpoznawanie nieprzyiaciela. Spoſtrzegł nieprzyiaciela w małey odległości od *Caſl Cana* na wzgorkach *Lubi;* posuwa daley ſwoy marsz, oſkrzydla gorę, i zoſtaie attakowanym na iedney płaszczyznie obſkoczony od 3 tyſięcy ieżdzcow, z ktorych nayodważnieysi uderzyli na korpus iego. Okoliczności niezwłocznie pociągaią go do ſtanowiącego kroku. Walczy z męztwem i zimną krwią ktora rowny honor dowodzcy iak żołnierzom przynosi. Nieprzyiaciel 4 chorągwie na placu bitwy zoſtawia. Wśrzod ciągłey walki *Junot* wdziera ſię na wzgorki pod *Nazareth* leżące. Nieprzyiaciel zoſtaie ściganym aż do *Caſl Cana* to ieſt o ieden myriametr od placu bitwy. A procz 5 chorągwi utraca ieszcze 500 do 600 ludzi. Z naszey ſtrony ieſt 60 rannych i zabitych, ſzef brygady *Duvivier* według zwyczaiu swego daie znakomite dowody męztwa.

Jak tylko wiadomość o wspomnioney bitwie do obozu przyszła, G. *Kleber* odbiera rozkaz odſtąpienia od *Akry* i przyłączenia ſię z resztą ſwoiey przedniey ſtraży do korpusu G. *Junot* w *Nazareth.* Donioſł potym Generałowi *Buonaparte*, iż nieprzyiaciel ieſt 15 do 18 tyſięcy mocny, kraiowcy zaś tamteysi podaią ſiłę iego 40 do 50 tyſięcy, i że zamyśla nieprzyiaciela attakować. *Buonaparte* dowiedział ſię także od kommendanta *Saffety*, iż nieprzyiaciel na dniu 14 tamże ſię ukazał, iż niszczy bliſkie okolice, i że kommendant przymuszonym zoſtał cofnąć ſię do fortecy. Nieprzyiaciel odważył ſię szturm przypuścić, lecz z ſtratą odpartym zoſtał, blokada iednak trwa ieszcze, a załodze na żywnościach i ammunicyi brakuie. *Buonaparte* umyślił ſtoczyć bitwę ſtanowiącą. Czuie on nieprzyzwoitość z posunięter nadto bliſko pod *Akrę* pozycyi ſwoiey, lecz mało na to zważaiąc, daie rozkaz do attakowania nieprzyiaciela we wszyſtkich punktach, i przymuszenia go do cofnienia ſię za *Jordan.*

Batalia przy górze Tabor czyli na rowninie Esdrelon.

Buonaparte zoſtawia pod *Akrą* dywizye *Regniera* i *Samuela.* Sam dnia 26 Germinal wyrusza z resztą kawaleryi, dywizyą G. *Bon* i 8 armatami. Dnia 27 o godzinie 9 zrana za ſwoim na wzgorki przybyciem zkąd *Fuli* i górę *Tabor* widzieć można, poſtrzega dywizyą *Klebera* w bliſkości tey gory ucieraiącą ſię z nieprzyiacielem złożonym z 20 tyſięcy kawaleryi, w środku ktorey 2 tyſiące *Francuzow* walczyło. Oboz Mamelukow widzieć wyraźnie można było rozłożony przy gorach *Napluzyiſkich.* *Buonaparte* rozkazał uformować 3 czworograny. Jeden ſkładał ſię z ſamey kawaleryi. Rozporządzenie iego takie było, iż nieprzyiaciel w dalekiey odległości miał bydź oſkrzydlonym i od obozu swego odciętym. Potym miała mu bydź odcięta retyrada do *Jennin*, gdzie ſię magazyny iego znaydowały, i wpędzony miał bydź do *Jordanu* gdzie G. *Murat* przeznaczony był do niszczenia iego. Kawalerya odebrała rozkaz wyruszyć z dwiema armatami, i zaiąć oboz Mamelukow. Piechota miała zlecenie oſkrzydlać. G. *Kleber* uformował 2 czworograny, i kazał osadzić bliſko leżące ſtare zwaliſka, dla uprowadzenia tamże rannych. Nieprzyiaciel zaymował wieś *Fuli* z piechotą *Napluzyiſką.* Kawalerya z 20 tyſięcy ludzi złożona, otaczała resztę dywizyi G. *Kleber.* Byliśmy w odległości na puł mili od nieprzyiaciela, gdy *Buonaparte* rozkazał G. *Rampon*, aby z 52gą dywizyą przyłączył ſię do G. *Kleber*, gdy tym czasem G. *Vial* z 18tą dywizyą osadził gorę *Nonces*, a oddział przewodnikow pełnym marszem pospieszał na odcięcie retyrady do *Jennin.* W tym dopiero momencie nieprzyiaciel przekonał ſię, iż miał do czynienia z *Francuzami.* W całey massie kawaleryi iego powſtało zamieszanie. Daliśmy ognia z 8 funtowey armaty, po czym G. *Kleber* poznał nas. Rozkazał przeto zaraz przypuścić attak do wsi *Fuli*, i zdobył ią z bagnetem w ręku. Potym z podwoynym marszem uderza na kawaleryą. Kolumny G. *Rampon* i *Vial* zatrudniały nieprzyiaciela na gorach *Napluzyiſkich.* Oddział przewodnikow ſtrzelał do *Arabow*, a ci ratowali ſię ucieczką do *Jannin.* Nieprzyiaciel chwieie ſię, trwoga ogarnia ſzeregi iego, pierzcha i kryie ſię za górę *Tabor*, ktora świadkiem klęſk iego zoſtała. Wśrzod nocy w naywiększym nieporządku dopada moſtu w *Piz-el-Mekanie*, część rzuca ſię do *Jordanu* i topi ſię. Na gorze *Tabor* wydane zoſtały rozkazy do rozmaitych oddziałow armii zaymuiących *Sur*, *Cezarea*, katarakty *Nilu*, uyścia *Peluzyiſkie*, *Alexandryą*, brzegi morza *czerwonego*, gdzie ſtoią ruiny *Kolsum* i *Arsinoe.* Sam *Buonaparte* powraca nazad pod *Akrę.*

G. *Caffarelli* umarł na dniu 8 *Floreal* z ran na dniu 20 *Germinal* w szańcach odebranych. Dnia 9. *Floreal* przybyły działa do oblężenia przeznaczone. Do dnia 15 oblężeńcy i oblężeni pracuią ſpieſznie około fortyfikacyow. Dla niedoſtatku prochu mało z naszey ſtrony ſtrzelaliśmy.

Dnia 17, o godzinie 3 ſpoſtrzegliśmy, iż nieprzyiaciel przez ukryte podkopy dochodził do otworu min naszych. Daliśmy z armat ognia do niego, lecz nie mogliśmy złemu zapobiedz. W nocy udaiemy ſię w to mieysce, wyganiamy go ieſzcze raz z iego rowu, lecz mina nasza odkrytą zoſtała, ſklepienia zepsute i galerye zaſypane.

Dnia 18 ſpoſtrzegliśmy bliſko do 30 żaglow płynących, i rozpoznaliśmy iż to była flotta *Turecka* ktora z portu *Moeris* na wyspie *Rodzie* będącego przybywała. Przynoſiła ona znaczne poſiłki w ludziach, ammunicyi i żywności. *Buonaparte* rozkazał, iżby na dniu 19 zrana, od prawey ſtrony dawnego wyłomu, ſtrzelano dla zrobienia nowego otworu w murze łączącym baſtyony, upada nakoniec ten mur, i otwiera nam pochyłość łatwą do wdzierania ſię na gorę. Sam *Buonaparte* udaie ſię w to mieysce, i nakazuie szturm przypuścić. Zołnierze rzucaią ſię do otworu, i ten zoſtaie zdobytym. Sto ludzi iuż ſię przedarło do ſamey nawet fortecy, lecz nieprzyiaciel wychodzi z zewnętrznych fortyfikacyow swoich, przechodzi przez row z iedney i z drugiey ſtrony, i napada z tyłu na żołnierzy naszych w wyłomie ſtoiących, sypiąc mocny ogień z ręczney ſtrzelby. *Dzeżar* toż ſamo czyni z miaſta, i to sprawia w woyſku naszym wſteczne cofnienie ſię, daiąc tenże sam ruch całey kolumnie. Nieprzyiaciel miał

wtedy ſpoſobność zebrania ſił, miał wielką liczbę ludzi pod ſwoią dyspozycyą, ktorzy z flotty na ląd wyſiedli. Tym czaſem noc zaszła. Rozkazano cofanie ſię woyſku naszemu. G. *Rambeau* poległ w fortecy.

Dnia 20 baterye nasze sypały ogień przez dzień i noc cała. *Buonaparte* udał ſię pieszo do wyłomu. Strzelcy dywizyow, grenadyerowie 19 i 75 brygady, tudzież karabinierowie od drugiey lekkiey dywizyi otrzymali rozkaz przedarcia ſię przez wyłom i napadnięcia na nieprzyiaciela. Przybywaią i zabiiaią poſterunki nieprzyiacielſkie, lecz znayduią okopy zapęd ich wſtrzymuiące. O godzinie 4 po południu grenadyerowie 25 pułbrygady przychodzący od przedniey ſtraży, dopraszaią ſię o honor przypuszczenia szturmu, idą naprzod, lecz nieprzyiaciel uwiadomiony o tym, przygotował drugą i trzecią linią fortyfikacyow do dawania ognia, trzeba więc było inne śrzodki przedſiewziąść. Nakazano retyradę. Trzy wycieczki kosztowały nas 500 ludzi zabitych i rannych.— Zewnętrzna ſtrona paralellow trupami *Tureckiemi* szkodliwy ſetor wydaiącemi była okryta.

Buonaparte widział cel wyprawy ſwoiey dopiętym. Armia przeszła puſtynie *Afrykę* od *Azyi* przedzielaiące, i przełamała wszyſtkie trudności z większą wytrzymałością i byſtrością od woyſka *Arabow*. Opanowała wszyſtkie mocne ſtanowiſka, zabespieczaiące ſtudnie w puſtyniach; na rowninach *Esdrelon* i przy gorze *Tabor* rozpędziła 20 tyſięcy ieżdzcow, ze wszyſtkich ſtron *Azyi* zbiegaiących ſię w nadziei zrabowania *Egiptu*. Trzydzieści okrętow woiennych z korpusem *Tureckim* przybyłych, a przeznaczonych do oblężenia portow *Egipſkich* przymuszone były pospieszyć na pomoc *Akrze* i tam grob ſwoy znalazły.

Buonaparte poſtanowił przeto odſtąpić od oblężenia, lecz potrzeba było kilka dni do uwiezienia chorych i rannych. Rozkazał więc wszyſtkie baterye z armatami i moździerzami ku miaſtu wyrychtować, resztę ammunicyi obrocił na zburzenie pałacu *Dzeżara* fortyfikacyow i gmachow miaſta.

Dnia 1. *Prairial* nieprzyiaciel mocnym ogniem rażony, widząc iż zamek *Dzeżara*, wſzyſtkie części fortyfikacyow iego, i gmachy miaſta zoſtały zburzone, czyni o świcie dnia ſilną wycieczkę, lecz odpartym zoſtaie. Działa do oblężenia przeznaczone iuż uprowadzone były, baterye zaſtawiliśmy samemi tylko polowemi armatami, to co nieznalezliśmy użytecznym w morze wrzuconym zoſtało. Przez miny i podkopy zniszczyliśmy kanał wodny od kilku mil długości, który miaſto w wodę opatrywał, wſzyſtkie także magazyny i zbiory z pól w kupy popiołow przemienione zoſtały.

O godzinie 9. w wieczor uderzono w bębny marsz generalny. Oblężenie uſtaie, chociaż wprzod na dni 61. wyłom w murze zoſtał otworzonym. Nieprzyiaciel ſtrzelał ieszcze przez całą noc do naszych paralellow, dopiero o świcie dnia poſtrzegł nasze cofanie, nadto iednak był w ſiłach wycieńczonym, aby naymnieyſze poruſzenie mogł uczynić. Armia uſkuteczniła marsz ſwoy w naywiększym porządku. Dnia 2. przybyła do *Kuntura*. Dnia 3. obozowała w ruinach *Cezarea*. Dnia 5. ſtaneła w *Jaffa* i tam przez dzień 6. 7. i 8. zabawiła. Kupcy w *Jaffa* muſieli zapłacić kontrybucyą od 150. tyſięcy liwrow. Dnia 9. armia pomaszerowała do *Ihné*, dnia 10. obozowała w *Mecheltal*, a dnia 11. przybyła do *Gazy*. Dnia 12. wyszła ztamtąd do *Kan-Junesse* Dnia 13. ſtaneła w puſtyni. Dnia 14. w *Elarisch*, gdzie *Buonaparte* załogę zoſtawił. Puszcza ſię w dalszy marsz do *Catchich*, gdzie ſtawa na dniu 16. Na dniu 26. armia przybywa do *Kairu*.

Korpus armij w wyprawie cztery mieſiące trwaiącey, utracił 700. ludzi przez choroby, 500. zgineło w bitwach, a 1800. było rannych. Pomiędzy oſtatniemi 90. zoſtało amputowanych, reszta rannych ieſt uzdrowiona i znowu przy swoich korpusach znayduie ſię.

(podpisano) Alexander Berthier.

z Donaueschingen d. 24. Paździer:

Niewidać tu żadnych przygotowań do nowych operacyow. Cała kawalerya *Roſsyiſka* cofa ſię w okolice *Riedlingen*, *Altdorf*, *Weingarten* i *Ravensburg*, gdzie ma przepędzać kwatery zimowe. Arcy-Xiążę wyſłał Hr: *de Colloredo* do *Suwarowa*. Armia Arcy-Xcia zoſtała także dziś rozſtawioną po okolicznych wioſkach. Głowna kwatera tu ſię pozoſtaie dla zachowania obranych ſtanowiſk.

z Ravensburga w Szwabij Południowey. dnia 24. Października.

Dnia wczorayszego okolice nasze pełne były woyſka *Roſsyiſkiego*, które obiera ſobie kwatery między *Dunaiem* i *Iller*. Kawalerya idzie nad *Dunay*. Te woyſka opatrywane będą zpoczątku z magazynu Ceſarſkiego w *Biberach*.

Od jeziora Konſtancyeńſkiego d. 25. Paźd:

Poſtać rzeczy na nowo ſię zmieniła, a ſpodziewane zaczepne przeciw *Szwaycaryi* obroty, zdaią ſię być na inny czas odłożonemi. Widzenie ſię Arcy-Xcia *Karola* z F. M. *Suwarow* w *Donaueschingen* nie przyszło do ſkutku. Zdaie ſię, iż *Suwarow* uſtąpi z *Lindau* dla niedoſtatku żywnosci, i że przenieſie ſwoią głowną kwaterę za *Dunay*. Korpus *Kondeusza* przyłączył ſię do armii *Roſsyiſkiey*, do którey przybyć ieszcze ma 6. tyſięcy *Bawarczykow*.

z Ulm dnia 25. Października.

F. M. *Suwarow* pisał uymuiący liſt do naſzego ſenatu donosząc, iż uda ſię na kwatery zimowe do wyższey *Szwabij*, i że ſpodziewa ſię pomocy od naszego miaſta- Głowna iego kwatera ma być w *Riedlingen*, a ſtanowiſka rozciągać ſię będą wzdłuż prawego brzegu *Dunaiu*, aż do lewego brzegu *Iller*. Z tego powodu mowią, iż woiuiące mocarſtwa ogłoszą *Szwaycaryą* za neutralną, i że teraz pracuią nad zawieszeniem broni.

z Hamburga dnia 24. Października.

Zdarzenie z *Napper Tandym* zaszłe wśrzod zbiegu naynieszczęśliwſzych okoliczności pomnaża klęſki nasze; iakiekolwiek Senat nasz śrzodki przedſieweźmie, zawsze zle dla nas wypadnie. Trzydzieści millionow gotowizny naszey było w ręku Imperatora, w ten czas kiedy ten Monarcha żądał wydania *Napper Tandego*. Konfiſkata tak wielkiey ſummy byłaby ſkutkiem odmowienia. Długo wahał ſię Senat, lecz nakoniec większość przemogła. Rozmaici obywatele tuteysi okazali *Napper Tandemu* dosyć względow na iego los przykry, opatruiąc go w więzieniu ſukniami i kſiążkami, a na wyiezdzie róźnemi żywnościami. — Zatonięcie fregaty *Latony* nowe nam ſtraty przynieſie.

Od granic Auſtryackich d. 27. Października.

Liſty z *Wenecyi* wyrażaią, iż przybyły tam Miniſter *Hiſzpańſki*, ma rozkaz od swego Króla wyraźnego domagania ſię, ażeby Konklawe przenieſione było do *Rzymu*, a gdyby elekcya Papieża miała ſię odprawiać w *Wenecyi*, Kardynałowie *Hiſzpańſcy* maią ſię do niey wcale nie mieszać. —Hrabia *Razumowſki* Amba ſſador *Roſſyiſki* odebrał rozkaz od swego Monarchy, ażeby przybył do *Peterzburga*, i w tym celu odebrał urlop ſześcio-mieſięczny.

z Moguncyi dnia 29. Października.

Generał *Lecourbe* pod tym tylko warunkiem obiął naywyższą kommendę nad armią *Reńſką*, ażeby ta pomnożona była do 30 lub 35. tyſięcy ludzi. Cała iedna dywizya od armii *Maſſeny* przyłączyła ſię do niego, a woyſka które G. *Müller* poſłał dla G. *Brune* powracaią iuż tam z *Hollandyi*, i przygotowano dla nich kwatery w *Coblence* i *Trêves*. Przy armii *Reńſkiey* znayduią ſię teraz naypięknieysze regimenta kawaleryi, dowodzi niemi G. *Hautpoult*, którego zeszłey wiosny tak mocno G. *Jourdan* ukarał.— G. *Lecourbe* uwolnił zakładnikow *Manheimſkich*- Szańce w *Neckerau* zoſtały uwolnione tak iak były przed dniem 18 Września.

z Frankfortu dnia 29. Października.

Dnia 26. wieczorem G. *Roger* i G. A. *Gauthier* przybyli na czele 300 kawaleryi *Francuzkiey* przed bramę i chcieli weyść do tego miaſta, lecz gdy natychmiaſt moſt ſpuszczono, pisali więc liſt do G. *Lecourbe* datowany z *Manheimu*, żądaiący od miaſta *Frankfortu* ſposobem pożyczki dla Rzpltey 600 tyſięcy liwrow, 6 tyſięcy par trzewikow, i 2. tyſiące łokci ſukna. Senat złożył natychmiaſt nadzwyczayne zgromadzenie, w którym poſtanowiono pisać do Generała kommenderuiącego z przełożeniem, iż Rząd *Francuzki* uznał to miaſto za neutralne, i że przytym niepodobno było zadosyć uczynić iego żądaniu, gdyż niema 6ciu tygodni iak miaſto ogołociło ſię z pieniędzy przez kontrybucyą złożoną na żądanie G. *Baraguey d'Hilliers*. Dway ſenatorowie udali ſię z tym liſtem do G. *Francuzkiego*, który im oświadczył, iż odebrał rozkaz zabrania z ſobą 20 zakładnikow. Deputowani czynili mu iak naymocnieysze w tey mierze przełożenia, które miały ſzczęśliwy ſkutek, gdyż poſtanowiono, iż woyſka *Francuzkie* aż do rozkazu Generała kommenderuiącego powrocą do *Moguncyi*.

z Darmſtadt dnia 29. Października.

Kawalerya Ceſarſka ktora posuneła ſię z *Heilbron* przeciwko woyſku *Francuzkiemu*, ieſt pod kommendą Xcia *Lotaryńſkiego*. Arcy-Xiążę *Karol* zoſtaie zawsze w swoiey pozycyi między wyższym *Dunajem* i granicami *Szwaycarſkiemi*, dla uważania obrotow *Maſſeny*, który chce iak ſię zdaie przeyść *Ren* z korpusem pod *Bazyleą* dla wkroczenia do *Szwabij*. Przybyło ieszcze 6000. *Francuzow* powiększey części grenadyerow w okolice tego miaſta. *Maſſena* był ſam w swoiey osobie w *Bazylei* na d. 14. *Auſtryacy* poſłali nieco woyſka od ſtrony *Belinzone* i *Lugano*, dla dania baczności na korpus *Maſſeny*, który ſię posuwa od tey ſtrony.

z Hanau dnia 30. Października.

Codziennie zachodzą utarczki od ſtrony *Filipsburga*. Na dniu 21. *Francuzi* attakowali trzy razy nasze baterye, ale zoſtali odparci. Kommunikacya między tą fortecą i woyſkami *Auſtryackiemi* ieſt zamknięta.

Od brzegow Menu d. 30. Paźdz:

Słychać, iż armia *Reńſka Francuzka* do 50 tyſięcy wzmocniona, zimowe kwatery ſwoie założy w *Szwabii*.— Mowią mocno o zawartym na d. 22 Paźdz: zawieszeniu broni tyczącym ſię ſamey tylko *Szwaycaryi*.— Proklamacya Sułtana *Tureckiego* do *Rzymian* i katolikow we *Włoſzech* mieszkaiących, należy do rzadkich osobliwości wieku naszego. Dawniey po kościołach odprawiano modlitwy za zniszczenie tego nieprzyiaciela wiary, dziś tenże ſam nieprzyiaciel zamienia ſię w naywiększą podporę ſtolicy Apoſtolſkiey. Monarcha ten w proklamacyi ſwoiey wyſtawia okropny obraz klęſk ſprawionych przez nowych Francuzkich antichriſtow, i kończy życzeniami ſwemi dla dobra kościoła *Rzymſko-Katolickiego*. Proklamacya ta ogłoszona była wraz z proklamacyą *Angielſką* i *Neapolitańſką*.

Gazeta w *Laybach* twierdzi, iż Xiężę *Italicki* proſił Arcy-Xiążęcia *Karola*, aby nie ſzedł do *Szwaycaryi*, lecz nad *Renem* mogł czynić demonſtracye.— Kommisſarz *Angielſki Krawfurd* miał iakieś rozterki z Arcy-Xiążęciem *Karolem* i przymuszony był odiechać od armii.

z Ratyzbony dnia 30 Października.

Mowią tu, iż Dyrektoryat *Francuzki* podał Dworowi *Wiedeńſkiemu* propozycye pokoiu.— Miniſter *Roſſyiſki Struve* donioſłszy Członkom Seymu o Deklaracyi ſwego Monarchy pod dniem 18 Września podał naſtępuiącą Notę :

„ Miniſter rezyduiący Imperatora wszech *Roſſyi* z wyraźnego rozkazu ſwoiego Pana, ma honor kommunikować przyłączoną ſłowną Notę przeſłaną Miniſtrom zagranicznych Dworow znayduiącym ſię w *Peterzburgu*. Jego Imperatorſka Mość żąda, ażeby iey osnowa niezwłocznie doszła do wiadomości rozmaitych Stanow ſkładaiących Rzeszę *Niemiecką* dla uwiadomienia ich o zamiarach Jego Imperatorſkiey Mci i o ſpoſobie w iakim uważa wielkie teraźnieysze intereſſa *Europy*. Imperator wątpić nie może, ażeby nieoddano ſprawiedliwości czyſtym jego pobudkom, ktore w teraźnieyszey woynie dotąd jego kierowały krokami. Jego Imperatorſka Mość podchlebia sobie, iż wspaniałe iego do wspolney ſprawy przychylenie ſię, wſkaże Stanom Rzeszy drogę, iaką poſtępować maią w ninieyszych okolicznościach dla uratowania wszędzie porządku towarzyſkiego. — w *Ratyzbonie* *dnia* 18. (29.) *Października* 1799.

z Lindau dnia 30 Października.

Głowna kwatera armii *Roſſyiſkiey* ma ſię dziś przenieść do *Riedlingen*. F. M. *Suwarow* iutro ma wyiechać. Nie ieſt on chory iak mowiono, lecz tylko cierpi bol od dawney rany w nodze. Głowna kwatera korpusu *Kondeuſza* przenieſiona będzie do *Landsberg* nad rzeką *Lech*.

z Karslruche dnia 30 Października.

Forteca *Filipsburg* ściśle ieſt blokowana, a *Francuzi* czynią gotowość do oblężenia, i zaczęli iuż robić linią opasuiącą. Czasami daie ſię ſłyszeć huk z ręczney ſtrzelby od ſtrony *Hartwald*. Forpoczty *Francuzkie* znayduią ſię w *Hochſtetten*.

z Manheymu dnia 31, Paździer.

Na dniu wczorayszym zrana kawalerya odwodowa, która pozoſtała na prawym brzegu *Necker*, poszła ku *Heidelberg* i *Schwetzingen*, co ſię każe domyślać, że armia *Reńſka* przypuści generalny attak na całey linii. Właśnie tey nocy Generał *en chef Lecourbe* poiechał z całym ſwoim wyższym ſztabem do *Wisloch* i *Bruchsal*, a osoby przybywaiące z *Heydelberga*, mowią, iż ſłyszeli huk armat przez cały poranek na wszyſtkich punktach zaiętych przez forpoczty obuch armiow.

z Augsburga dnia 1. Liſtopada.

F. M. *Suwarow* odmienił pierwszy swoy zamyſł rozłożenia woyſka ſwego na kwaterach w zdłuż *Dunaiu*, gdyż to teraz ſtanie na kwaterach pomiędzy *Iler* i *Lech* na graniey *Bawaryi* dokąd iuż ieſt w marszu. Sam *Suwarow* dziś ieſt w *Memingen* spodziewany. Podług innych raportow kwatera tak *Roſſyiſka* iak korpusu *Kondeuſza* ma bydź do naszego miaſta przenieſiona.

Dnia 3 Liſtopada. Podług liſtow z *Oehringen Francuzi* na dniu 31 p. m. weszli do *Heilbronn*, a na dniu 1. Liſtopada posuneli ſię do *Neuſtadt* i *Weinsberg* o trzy mile od *Oehringen*.— Liſty z *Manheimu* podaią ſiłę armii *Reńſkiey Francuzkiey* do 25 tyſięcy ludzi.— Na miaſto to *Francuzi* nałożyli kontrybucyę 500.000 liwrow, z rozkazem aby procz tego doſtarczało codzień chleba, mięsa i furażow dla 7.500 piechoty i konnicy. Ze miaſto uſkutecznić tego nie mogło, przeto *Francuzi* aresztowali całą kommiſſyą woienną elektora i wiele znacznych osob w zakład wzieli. Za zanieſionemi proźbami G. *Lecourbe* zmnieyszył potym kontrybucyą do 200,000 liwrow.

z Manheymu dnia 2. Liſtopada:

Armia *Francuzka* posuneła ſię ku *Ens*. Generał *Lecourbe* ieſt zawsze w *Bruchsal*. Generał *Hautpoult* kommendant kawaleryi odwodowey miał wczoray ſwoią głowną kwaterę w *Leimen*.

z Genui dnia 12 Października,

Dnia onegdayszego Dyrektoryat *Liguryiſki* wydał wyrok nakazuiący wszyſtkim cudzoziemcom, ażeby w 6ciu dniach uſtąpili z territorium *Liguryiſkiego*, a we 48 godzinach z *Genui*. Wyłącza tylko tych, którzy tam zamięszkali od roku, lub którzy od 6 mieſięcy żyią z ſwego przemyſłu. Naywiększym tego powodem ieſt niedoſtatek żywności.

Wypis z liſtu z głowney kwatery w Coni d. 14. Października.

Jeſteśmy więc na rowninie *Piemontu*. Armia nieprzyiacielſka ſtaie przed nami w całych ſiłach ſwoich. Spodziewam ſię, iż wkrotce potykać ſię będziemy. Dnia wczorayszego iużeśmy ſię dobrze ſprobowali Mężna dywizya *Victora* przez cały dzień walczyła, odparła mocny attak nieprzyiaciela i zabrała mu 150 jeńcow. Po tey pierwszey pomyślności wydane zoſtały na całą naszą linią rozkazy ściągnienia rozmaitych korpusow w iedno mieysce. Dla wielkiey rozległości potrzeba nam przy-

naymniey 6ciu dni. A w tenczas zgromadziemy razem wielki zapas żywności, ammunicyow i artylleryi dla pewnego w operacyach postępowania.

List z *Nicei* pod dniem 16 Paźdz: dodaie do tych szczegułow, iż *Francuzi* opanowali wzgorki nazwane *Tête Noir* wznoszące się nad *Ceva*, i że wkrotce spodziewaią się być panami tey twierdzy, rownie iako i fortecy *Mondowi*.

z Florencyi dnia 20. *Października.*

Traktat przymierza między *Moskwą*, i *Neapolem* w *Peterzburgu* d. 29 Grudnia 1798. zawarty, składa się z 16 artykułow. Oba mocarstwa gwarantuią sobie nawzaiem nie tylko przez siebie posiadane kraie, ale nawet te, które na mocy traktatow zabiorą. Gdy dążące do zguby zamiary Rządu *Francuzkiego* zagrażaią każdemu dobrze urządzonemu Państwu, przeto nie tylko oba dwory usiłować będą ochronić siebie i przymierzeńcow swoich od każdego niebespieczeństwa, lecz starać się nawet będą o przywrocenie obalonych rządow, i oddanie kraiow wydartych przez *Francuzow* ich prawym possessorom. Imperator obowiązał się procz flotty swoiey, która się połączyła z *Turecką* na morzu śrzodziemnym, dostarczyć ieszcze Krolowi oboyga *Sycyliy* posiłki złożone z 9 batallionow piechoty, potrzebney artylleryi i 200 kozakow. Krol *Neapolitański* płaci w roku 1799. 180 tysięcy rublow, procz kosztu na utrzymanie woyska, i dostarczenie żywności. procz tego Krol *Neapolitański* oznacza każdemu żolnierzowi z woyska *Rossyiskiego* 5 kopiykow na dzień. Woysko to zachowa obrządki swoiey religii, i podług własnych praw woiennych sądzić się będzie. Gdyby zaś Imperator w przypadku iakiego attaku, przymuszony był odwołać woyska swoie na obronę własnych kraiow, naowczas krol oboyga *Sycyliy* 2 miesiące wprzod o tym uwiadomionym będzie. Bez zobopolney zgody nie będzie mogł być żaden pokoy, ani zawieszenie broni zawierane. Ninieyszy traktat służy tylko przez przeciąg woyny z *Francuzami* i ma trwać lat ośm.

Traktat przymierza między *Anglią* i *Neapolem* na dniu 1. Grudnia 1798. w *Neapolu* zawarty, składa się z 13 Artykułow. Wymierzony iest przeciw *Francyi*, i iey zamiarom do zagarnięcia całych *Włoch*. Konwencya w roku 1793. zawarta, służy za zasadę temu traktatowi. Król *Angielski* obowiązuie się przez cały ciąg woyny utrzymywać na morzu *śrzodziemnym* przewyższaiącą w sile nieprzyiaciela flottę, dla zasłony kraiow oboyga *Sycylij*. Wszystkie w tych kraiach porty maią być otwarte dla okrętow *Angielskich*, i opatrzone w nich będą we wszystkie potrzeby. Król *Neapolitański* dostawi 4. okręty liniowe, 4. fregaty i 4. małe statki, lub zamiast pierwszych liczbę przyzwoitą statkow kanonierskich i bombardyerskich dla działania wspolnie z flottą *Angielską*. Obowiązuie się także opatrzyć też flottę w potrzebną liczbę maytkow nie wyżey iednak iak do 3. tysięcy. W ciągu woyny wszystkie porty, równie iak handel dla *Francuzow* zamknięte będą. Okręty także innych Mocarstw nie będą mogly wywozić z portow *Neapolitańskich* do *Francuzkich* żadnych żywności lub potrzeb morskich i woiennych. Krol Jmć *Angielski* przyrzeka w każdym przypadku opiekować się bespieczeństwem korony oboyga *Sycylij*, rownie iak spokoynością i dobrem *Włoch* całych. W dalszym czasie zawarty będzie traktat handlowy.

z Wenecyi dnia 18. *Października.*

Liczba przybywaiących tu na konklave kardynałow codzienie się powiększa. Już się ich znayduie 24. Imiona ich są: Fr: *Albini* dziekan; Leonard *Antonelli*; J. V. *Gonzaga*; Fr: *Caraffa*; F. X. *Zelada*; D. A. *Gioannetti*; A. *Mattei*; J. Jędrzey *Archetti*; Jozef *Doria*; Gr: B. *Chiaramonti*; Ch. *Livizzani*; F. A. *Lorenzana*; Et. *Borgia*; I. B. *Caprara*, Hepc. Ant: *Vincenti*; J. S. *Mauri*; Fr: *Pignatelli*; Ant. *Roverella*; J. M. de la *Somaglia*; Ant. *Doria*; R. *Braschi*; L. *Flangini*; J. *Rinuccini*.

Donoszą z *Bononii* pod dniem 15. iż garnizon *Ankony* uczynił tylko wycieczkę, w ktorey insurgenci pod kommendą G. *Lahoz* znaczną ponieśli klęskę; i że ten General iest w liczbie zabitych. Niektorzy donoszą, iż od swoich własnych żołnierzy zabity. Natychmiast G. *Froelich* rozkazał przybywać tam znacznym woyskom dla wzmocnienia oblężencow.

Od granic Włoskich dnia 18. *Października.*

Francuzi czynią nieprzestanne poruszenia nad granicami *Genueńskiemi*; zaięli powtornie *Novi* i *Bouzzuolo* niedaleko *Alexandryi*, i wysłali korpus woyska ku *Piacencyi*. Zdaie się iż *Francuzi* przez te poruszenia w tyle armij G. *Melas* czynione, maią zamiar połączyć się na granicach *Medyolańskich* z woyskami południowey *Szwaycaryi*, i przymusić *Austryaków* do podzielenia się ktore maią przy *Coni*. *Francuzi* zagrażaią *Lombardyi*. Jest nie ma potrzeba, ażeby G. *Melas* posłał tam świeże posiłki. Mowią iż General insurgentow *Roz* w przeciągu z *Francuzow* z *Ankony* uciekaiący, został zabitym.

DONIESIENIA.

Dobra Hołhocze z przyległemi wśami i Trustobaby z przyległemi wśami w Cyrkule Brzeżańskim w Gallicyi sytuowane są na przedaż, lub do zamiany za dobra w Prusach leżące, życzący je nabyć, udać się ma we względzie tego do JW. Piotra Bielińskiego tychże dobr dziedzica, te dobra maią stawy, lasy; gdyby nawzaiem życzył sobie kto zamienić dobra swoie Gallicyiskie za dobra w Prusiech Południowych sytuowane; niechay się zgłosi, a może w negocyacyą z tymże JW. Bielińskim.

Sławne pigułki na wygubienie szczurow i myszy dostać można u P. Krebsowey a teraźnieyszey Magierowey w kamienicy Szabaskich Nro 172. prosto krzywego koła, flosik po złł: 2. Także P. Magierowa posiada sekret wywabienia plam z sukna i iedwabnych lub innych iakichkolwiek materyi.

PUBLICANDUM

wegen der vorläufigen Einrichtung der von Seiner Königlichen Majestät Allerhöchstselbst unter dem Namen einer Königlichen Bau-Akademie zu Berlin gestifteten allgemeinen Bau-Unterrichts-Anstalt.

In Verfolg des Publicati vom 20sten April d. J., wegen der, von Seiner Königlichen Majestät Allerhöchstselbst, unter dem Namen einer Königlichen Bau-Akademie gestifteten, allgemeinen Bau-Unterrichts-Anstalt, für die gesammten Königlichen Staaten, wird hierdurch Nachstehendes fernerweit bekannt gemacht.

I.

Der Unterricht bey der Bau-Akademie wird dergestalt ertheilt werden, dasz sämmtliche Vorlesungen in einem Jahre beendigt werden sollen, damit in jedem Jahre neue Zöglinge hinzutreten können. Dieser Cursus theilt sich in halbjährige Vorlesungen, und nimmt eigentlich mit dem ersten April jedes Jahres seinen Anfang. Um aber den Unterricht nicht bis dahin ausgesetzt seyn zu lassen, und da an den, für das Winter halbe Jahr bestimmten Vorlesungen, mehrere Zöglinge Theil nehmen können, die schon an andere Art so weit vorgebildet sind, so werden dieselben schon mit dem ersten October d. J., der Allerhöchsten Königlichen Vorschrift gemäsz, anfangen. Es wird daher

A) *vom ersten October bis den letzten März gelehret werde*

1. *Ebene Trigonometrie, und dahin gehörige Berechnungen. Körperlehre und Anlendung auf die Berechnung der verschiedenen Bau-Körper; Erste Begriffe von den Curven und deren vorzüglichsten Eigenschaften, von Professorn Hrn.* Grüson *und zwar Mittwoch Vormittags von* 8 *bis* 9 *Uhr, Donnerstags* 11 *bis* 12. *Sonnabends* 11 *bis* 12.

2. *Optik und Perspektive, von dem Professor und Bau-Inspector Hrn.* Gilly, *Montags Vormittags von* 10. *bis* 12 *Uhr Freytags* 10. *bis* 12.

3. *Statik und Hydrostatik, von der Ober-Bau-Departements-Assessor und Professor Hrn.* Zittelmann, *Montags Vormittags von* 9. *bis* 10. *Uhr, Mittwochs* 9. *bis* 10. *Freytags* 9. *bis* 10.

4. *Mechanik fester Körper und Hydraulik, wie auch Maschinen-Lehre, von dem Geheimen Ober Bau-Rath Hrn.* Eytelwein, *Montags Nachmittags von* 2 *bis* 4 *Uhr, Dienstags Vormittags* 10 *bis* 12. *Donnerstags Nachmittags von* 2. *bis* 4. *Uhr.*

5. *Bau-Physik, oder über die physikalische Beschaffenheit der Baumaterialien, von dem Professor und Bau-Inspector Hrn.* Simon, *Mittwochs Nachmittags von* 2. *bis* 4. *Uhr, Donnerstags Vormittags von* 10 *bis* 12.

6. *Construction der einzelnen Theile eines Gebäudes, nebst der Lehre von den besondern Arbeiten der Bau-Handwerker, von dem Ober-Hof-Bau-Rath Hrn.* Becherer, *Dienstags Vormittags von* 9. *bis* 10. *Uhr, Donnerstags* 9 *bis* 10. *Sonnabends* 9. *bis* 10.—*und wird auszerdem den Bau-Eleven des Nachmittags besonderer praktischer Unterricht auf die Baustellen ertheilt werden.*

7. *Oekonomische Bankunst, nebst der Anleitung zur richtigen Abfassung der Bau-Anschläge, von dem Geheimen Ober-Bau-Rath Hrn.* Riedel junior. *Dienstags Nachmittags von* 3 *bis* 4 *Uhr, Mittwochs Vormittags* 10 *bis* 11. *Freytags Nachmittags* 3 *bis* 4.

8. *Stadt-Baukunst, nebst der Anleitung zur Abfassung der Bau-Anschläge, von dem Professor und Bau Inspector Hrn.* Gentz, *Dienstags Nachmittags von* 2. *bis* 3. *Uhr, Donnerstags* 2 *bis* 3. *Sonnabends Vormittags* 10 *bis* 11.—*und wird anszerdem den Bau-Eleven, wenigstens zwey halbe Tage wöchentlich, besonderer praktischer Unterricht auf den Baustellen ertheilt werden.*

9. *Strohm- und Teich-Bau-Kunst, nebst der Anleitung zur Abfassung der vorkommenden Bau-Anschläge, von dem Geheimen Ober-Bau-Rath Hrn.* Riedel senior *Montags Vormittags von* 10. *bis* 11. *Uhr. Donnerstags* 10. *bis* 11. *Freytags* 9. *bis* 10.

10. *Schleusen-Hafen-Brücken- und Wege-Bau, nebst der Anleitung zur Abfassung der dabey vorkommenden Bau-Anschläge, von dem Geheimen Ober Bau-Rath Hrn.* Gilly, *Montags Vormittags von* 9 *bis* 10 *Uhr. Donnerstags* 11 *bis* 12. *Freytags* 10 *bis* 11.

11. *Kritische Geschichte der Bau-Kunst, von dem Hofrath Hrn.* Hirt, *Dienstags, Freytags und Sonnabends Nachmittags von* 3. *bis* 4 *Uhr.*

12. *Freye Handzeichnung von dem dazu, bey der Akademie der Künste besonders bestellten Lehrern, Mittwochs und Sonnabends Vormittags von* 9 *bis* 12 *Uhr, und Nachmittags von* 2 *bis* 4. *Uhr.*

13. *Architektonische und Maschinen-Zeichnung, von dem Professor und Bau-Inspector Hrn.* Gilly, *Mittwochs Vormittags von* 11. *bis* 12. *Uhr, und in Verbindung mit demselben*

a) *von dem Bau-Inspector Hrn.* Meinicke, *Donnerstags Nachmittags von* 2 *bis* 4 *Uhr. Freytags* 2 *bis* 4.

b) *von dem Bau-Inspector Hrn.* Schlötzer, *Montags Vormittags von* 9 *bis* 12 *Uhr. Mittwochs* 9 *bis* 12.

c) *von dem Bau-Inspector Hrn.* Maudel, *Montags Vormittags von* 9 *bis* 12 *Uhr. Mittwochs* 9 *bis* 12.

d) *von dem Zeichner Hrn.* Rösel, *Donnerstags Nachmittags von* 2 *bis* 4 *Uhr. Freytags* 2 *bis* 4.

14. *Situations-Charten-Zeichnung, von dem Bau-Inspector Hrn.* Jahn, *Montags Nachmittags von* 2 *bis* 4 *Uhr. Dienstags Vormitags von* 10 *bis* 12.

B) *Von 1sten April bis den letzten September:*

1. *Arithmetik, Algebra, Elementar-Geometrie, von dem Professor Hrn.* Grüson, *Montags Vormittags von* 11 *bis* 12 *Uhr. Mittwochs* 8 *bis* 9. *Sonnabends* 8. *bis* 9.

2. *Feldmeszkunst und Nivelliren, von dem Bau-Inspector Hrn. Jahn. Montags, Mittwochs, Freytags Vormittags von* 9 *bis* 10 *Uhr — auszerdem werden wöchentlich zwey halbe Tage, mit Uebungen auf felde zugebracht, so wie auch der Unterricht in der Situations-Zeichnung wöchentlich dreymal, nemlich Montags Vormittags von* 10. *bis* 12 *Uhr. Dienstags und Freytags Nachmittags von* 2 *bis* 5. *Uhr von demselben Lehrer ertheilt wird.*

3. *Construction den einzelnen Theile eines Gebäudes, nebst der Lehre von den besondern Arbeiten der Bau-Handwerker, von dem Ober-Hof-Bau Rath Hrn. Becherer, Dienstags, Donnerstags, Sonnabends Vormittags von* 10 *bis* 11 *Uhr — auszerdem wird den Bau-Eleven des Nachmittags besonderer praktischer Unterricht auf den Baustellen ertheilt werden.* (Die Fortsezzung folgt.)

UNIWERSAŁ

względem tymczasowego urządzenia Szkoły Powszechney do ćwiczenia się w sztuce Budownictwa, przez dziś panuiącego N. Krola założoney, pod tytułem: Królewskiey Akademij Budowniczey Berlińskiey.

W myśl Uniwersału pod dniem 20. Kwietnia r. b. względem Szkoły Powszechney do ćwiczenia się w sztuce Budowniczey przez dziś panuiącego N. Pana założoney w *Berlinie* dla wszystkich ogulnie Państw J. K. Mci, pod tytułem: *Krolewskiey Akademij Budowniczey* wydanego, ogłaszaią się Publiczności następuiące dalsze w tey mierze urządzenia.

I.

Nauki na Akademij Budowniczey maią być tym sposobem rozłożone, aby wszystkie lekcye kończyły się w iednym roku, a to tym celem, iżby co rok nowi mogli być do Akademij przyimowani Uczniowie. Kurs ten dzieli się na lekcye pułroczne, a właściwie zaczyna się dnia 1. Kwietnia każdago roku. Chcąc zaś aby Nauki aż do tego terminu odwleczone nie były, gdy nadto wielu Uczniow innym sposobem już do tychże nauk przygotowanych może korzystać z lekcyi w ciągu następuiącego zimowego pułrocza dawać się maiących, mogą więc ciż uczniowie zaraz rozpocząć nauki swoie podług naywyższych J. K. Mci przepisow od dnia 1. Października w r. b. a zatym

A) od 1. Października do ostatniego Marca maią być dawane:

1.) *Trygonometrya* płaszczyzn i rachunkow do niey należących; *Nauka o Ciałach*; i przystosowanie oney do różnych ciał budowniczych; Pierwsze zasady o liniach krzywych i znacznieyszych onych własnościach, dawane będą przez Pana *Grüson* Professora we Srzodę przed południem od godziny 8. do 9. we Czwartek od 11. do 12. w Sobotę od 11. do. 12.

2.) *Optyka i wiadomość o perspektywach* przez P. *Gilly* Professora i Inspektora budowniczego, w Poniedziałek przed południem od godziny 10. do 12. w Piątek od 10. do 12.

3.) *Statyka i Hydrostatyka* dawaną będzie przez Pana *Zittelmann* Professora i Assessora w Departamencie budownictwa, w Poniedziałek przed południem od godziny 9. do 10. w Srzodę od 9. do 10. w Piątek od 9. do 10.

4.) *Mechanika ciał stałych i Hydraulika*, tudzież *Nauka o Maszynach;* przez P. *Eytelwein* Konsyliarza taynego budowniczego, w Poniedziałek po południu od godziny 2. do 4. we Wtorek przed południem od 10. do 12. we Czwartek po południu od 2. do 4.

5.) *Fizyka budownicza*, czyli *Nauka o własnościach fizycznych materyałow budowniczych*, przez P. *Simon* Professora i Inspektora budowniczego, we Srzodę po południu od godziny 2. do 4. we Czwartek przed południem od 10. do 12.

6.) *Skład szczegulnych części budowli, wraz z Nauką o oddzielnych robotach rzemieślnikow budowniczych*, przez P. *Becherer* Nadwornego Konsyliarza budowniczego, we Wtorek przed południem od godziny 9. do 10. we Czwartek od 9. do 10. w Sobotę od 9. do 10.—Procz tego zaś uczniom sztuki budowniczey dawana będzie po południu osobna informacya praktyczna w mieyscach fabryk, czyli budowania.

7.) *Sztuka budownicza Ekonomiczna, wraz z przygotowaniem do porządnego układania Anszlagow, czyli regestrow budowniczych*, przez P. *Riedla młodszego*, Konsyliarza taynego budowniczego, we Wtorek po południu od godziny 3. do 4. we Srzodę przed południem od 10. do 11. w Piątek po południu od 3. do 4.

8.) *Budownictwo Mieyskie, wraz z informacyą, iak maią być układane regestra budownicze*, przez P. *Gentz* Professora i Inspektora budowniczego, we Wtorek po południu od godziny 2. do 3. we Czwartek po południu od 2. do 3. w Sobotę przed południem od 10. do 11. —Procz tego zaś uczniom budownictwa dawana będzie osobna informacya w mieyscach gdzie są fabryki budowy, naymniey dwa razy co tydzień po południu.

9.) *Wiadomość o korytach czyli łożyskach rzek i stawach, wraz z informacyą, iak w zachodzących w tey mierze okolicznościach regestra budownicze układać należy*, dawana będzie przez P. *Riedla starszego* taynego Konsyliarza budowniczego, w Poniedziałek preed południem od godziny 10. do 11. we Czwartek od 10. do 11. w Piątek od 9. do 10.

10.) *Wiadomość o szluzach, portach, mostach i drogach, wraz z nauką układania regestrow w tey mierze potrzebnych*, przez P. *Gilly* Konsyliarza taynego budowniczego, w Poniedziałek przed południem od godziny 9. do 10. we Czwartek od 11. do 12. w Piątek od 10. do 11.

11.) *Dzieie sztuki budowniczey z krytyką*, przez Pana *Hirt* Konsyliarza Zadwornego; we Wtorek, Piątek i Sobotę po południu od godziny 3. do. 4.

12.) *Rysunki ręczne* przez Nauczycielow przy Akademij *Kunsztow* szczegulniey na to przyiętych i postanowionych we Srzodę i w Sobotę przed południem od godziny 9. do 12. i po południu od 2. do 4.

13.) *Rysunki Architektoniczne i Maszyn;* przez P. *Gilly* Professora i Inspektora budowniczego, w Srzodę przed południem od godziny 11. do 12. a łącznie z nim dawać będą tego gatunku lekcye PP.

a) *Meinicke* Inspektor budowniczy we Czwartek po południu od godziny 2. do 4. w Piątek od 2. do 4.

b) P. *Schlötzer* Inspektor budowniczy, w Poniedziałek przed południem od godz: 9. do 12. we Srzodę od 9. do 12.

c) P. *Mandel* Inspektor budowniczy, w Poniedziałek przed południem od godz: 9. do 12. we Srzodę od 9. do 12.

d) P. *Rösel* Nauczyciel Rysunkow we Czwartek i Piątek po południu od godz: 2. do 4.

14.) *Rysunek Mapp Sytuacyinych*, przez P. *Jahn* Inspektora budowniczego, w Poniedziałek po południu od godziny 2. do 4. we Wtorek przed południem od 10. do 12.

B.) Od dnia 1. Kwietnia do ostatniego Września:

1.) *Arytmetyka, Algebra, Geometrya Elementarna*, przez P. *Grüson* Professora, w Poniedziałek przed południem od godziny 11. do 12. we Srzodę i Sobotę od 8. do 9.

2.) *Sztuka Miernictwa polnego i Niwellowania*, przez P. *Jahna* Inspektora budowniczego, w Poniedźiałek, Srzodę i Piątek przed południem od godz: 9. do. 10. — Oprocz tego dwa razy co tydzień po południu odprawiać się będą ćwiczenia miernicze w polu; a nauka rysunkow sytuacyinych trzy razy na tydzień, to iest: w Poniedziałek przed południem od godziny 10. do 12. we Wtorek i Piątek po południu od godz: 2. do 5. przez tegoż samego nauczyciela.

3.) *Skład szczegulnych części budowli wraz z nauką o oddzielnych robotach rzemieślnikow budowniczych*, przez P. *Becherer* Konsyliarza Nadwornego budowniczego we Wtorek, Czwartek i w Sobotę przed południem od godz: 10. do 11. Procz tego uczniom budownictwa dawana będzie osobna informacya praktyczna w mieyscach fabryk budowniczych po południu. (*Reszta potym.*)

Kantor tey Gazety iest na Ulicy Sto-Jańskiey w Kamienicy JP. Hangla *Nro* 11. *pod znakiem* Okrętu *na pierwszym piętrze.*— Exemplarz gr. 20.